

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

Людмила СТАНІСЛАВОВА

30.08.2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання української літератури

Галузь знань 03 Гуманітарні науки, 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 035.Філологія, 014 Середня освіта

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Філологія (Українська мова і література)

Обсяг дисципліни – 5 кредити ЄКТС

Шифр дисципліни ОПП.02

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – гуманітарно-педагогічний

Кафедра – слов'янської філології

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Форма семестрового контролю			
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Індивідуальна робота аспіранта	Самостійна робота аспіранта в т.ч. ІРС	Курсовий проєкт	Курсова робота	Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Денна	1	2	5	150	72	36	18	18		78			+	
Заочна	1	2	5	150	16	8	8	8		134			+	

Робоча програма складена на основі ОПП «Середня освіта (Українська мова і література)» і навчального плану підготовки магістрів

Програму склала Інна ГОРЯЧОК канд. пед. н., доц. Інна ГОРЯЧОК

Схвалена на засіданні кафедри слов'янської філології

Протокол від 29.08.2024 р. № 1.

Завідувач кафедри слов'янської філології Неля ПОДЛЕВСЬКА

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Протокол від 30.08.2024 р. № 1.

Голова вченої ради факультету Людмила СТАНІСЛАВОВА

1. Пояснювальна записка

Дисципліна «Методика навчання літератури» є однією із фахових дисциплін і посідає провідне місце у підготовці фахівців першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 014.02 Середня освіта (Мова та література (польська)) за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Мова та літератури (польська, українська))».

Пререквізити – вступ до літературознавства, інформаційні технології (за професійним спрямуванням), історія польської літератури, історія української літератури, педагогіка, психологія.

Кореквізити – педагогічна практика у ЗЗСО, атестаційний іспит з основної спеціальності, атестаційний іспит з додаткової спеціальності.

Відповідно до ОПП із зазначеної спеціальності має забезпечити:

компетентності:

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, критично мислити.

ЗК 07. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, генерувати ідеї, ухвалювати ефективні рішення.

ЗК 08. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ФК 01. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.

ФК 03. Здатність до пошуку ефективного використання традиційних та інноваційних технологій (зокрема інформаційно-цифрових), форм, методів, засобів організації освітньої діяльності (зокрема дистанційних).

ФК 04. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів, аналізувати особливості сприйняття та засвоєння учнями навчальної інформації задля оптимізації освітнього процесу.

ФК 07. Здатність використовувати знання про історію слов'янських народів, їхні літератури, мови, матеріальну і духовну культуру задля різнобічної перцепції концептуальної та лінгвальної картин світу слов'ян, формувати в учнів інтерес до їхнього вивчення.

ФК 08. Здатність орієнтуватися в українському / польському літературному процесі на тлі світового, критично осмислювати нові художні тенденції, формувати національну свідомість, державницьку позицію, культурний світогляд учнів, їхні ціннісні орієнтації на основі сприйняття здобутків українського / польського письменства.

ФК 16. Здатність використовувати досягнення сучасної методики навчання польської / української мови / літератури в освітньому процесі у ЗЗСО, а також у закладах позашкільної освіти.

ФК 17. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, формувати в учнів соціокультурну компетентність.

ФК 18. Здатність до критичного аналізу, діагностики і корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.

ФК 20. Здатність дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності.

ФК 21. Здатність здійснювати педагогічну діяльність на прогностичній основі.

ФК 22. Здатність здійснювати педагогічну діяльність на засадах педагогічного партнерства.

ФК 23. Здатність здійснювати освітній процес відповідно до нормативно-правових засад сучасної освіти України, зокрема й відповідно до умов реалізації Концепції Нової української школи.

програми результати навчання:

ПРН 05. Оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 07. Уміти формувати в учнів ключові і предметні компетентності та здійснювати міжпредметні зв'язки.

ПРН 08. Вміти планувати й організовувати освітній процес відповідно до нормативно-правових засад сучасної освіти України, зокрема й відповідно до умов реалізації Концепції Нової української школи.

ПРН 09. Знати засади проектування, контролю, діагностування й моніторингу навчальних досягнень учнів, та реалізовувати їх на практиці у процесі вивчення польської / української мови / літератури.

ПРН 13. Уміти використовувати знання історико-культурних тенденцій розвитку польської / української літератури в контексті світової, творчої спадщини її найяскравіших представників, поетики їхніх художніх творів; епох (періодів), напрямів, течій, жанрів, стилів, шкіл для формування соціокультурних компетентностей учнів.

ПРН 17. Уміти застосовувати у професійній діяльності сучасні принципи, форми, методи, прийоми навчання та обирати доцільні технології (зокрема інформаційно-цифрові, дистанційні) і методики викладання польської / української літератури у ЗЗСО.

ПРН 18. Уміти розробляти навчально-методичне забезпечення для проведення занять із польської / української літератури у ЗЗСО.

ПРН 19. Уміти здійснювати засобами мови і літератури морально-етичне, національно-патріотичне, родинно-сімейне, художньо-естетичне, екологічне виховання на уроках та в позакласній діяльності.

ПРН 21. Уміти на основі інноваційного мислення аналізувати й оцінювати проблеми у професійній діяльності, обирати ефективні шляхи їх вирішення, самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність, діагностувати і коригувати її результати.

ПРН 22. Володіти інформаційно-цифровими та комп'ютерними технологіями, уміти застосовувати їх в освітньому процесі.

ПРН 24. Дотримуватись у професійній та дослідницькій роботі принципів академічної доброчесності.

Мета дисципліни – озброїти майбутніх учителів-словесників теорією з основних питань методики викладання літератури; озброїти ефективними методами і прийомами викладання літератури в середніх навчальних закладах; сприяти активному запровадженню різних методів і прийомів у навчальний процес з метою підвищення ефективності викладання літератури.

Предмет дисципліни: професійна підготовка сучасного філолога до роботи у навчальних закладах України.

Завдання дисципліни: формувати у студентів практичні навички проведення уроків української літератури та позаурочних заходів; формувати у студентів принципи глибокого розуміння ними наукових закономірностей педагогічного процесу; прищеплення спеціальних педагогічних вмінь.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен розуміти і вживати взаємозв'язку літератури з життям; взаємозв'язку з історією свого народу, з іншими видами мистецтва; характерних рис епохи, відображених в художньому творі; основних рис творчих методів і літературних напрямків; типи, структуру і методику проведення уроків української літератури та обирати необхідні й найбільш оптимальні методи і прийоми навчання української літератури.

2. Структура залікових кредитів дисципліни

<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин, відведених на:</i>					
	<i>Денна</i>			<i>Заочна</i>		
	лекції	п рами чні заняття	СРС	лекції	практичн заняття	СРС
Тема 1. Методика викладання літератури як наука.	2	2	5	4		9
Тема 2. Урок літератури, типологія та структура.	4	4	6		4	9
Тема 3. Підручники і посібники з літератури: зміст, структура, навчально-виховні функції.	2	2	5			10
Тема 4. Основні методи та прийоми вивчення літератури.	4	4	6		4	10
Тема 5. Вивчення художнього твору. Аналіз тексту.	4	4	6			10
Тема 6. Аналітико-синтетична робота над текстом твору.	2	2	6			10
Тема 7. Особливості вивчення епічних творів	2	2	6			10
Тема 8. Особливості вивчення ліричних творів	2	2	6			10
Тема 9. Особливості вивчення драматичних творів	2	2	6			10
Тема 10. Вивчення оглядових тем. Формування в учнів теоретико-літературних понять	2	2	5			10
Тема 11. Особливості вивчення літературознавчого матеріалу різних типів на уроках літератури	4	4	5			9
Тема 12. Система письмових робіт з літератури	2	2	6	4		9
Тема 13. Позакласне читання літератури в школі. Література рідного краю	2	2	5			9
Тема 14. Позакласна та позашкільна робота з літератури	2	2	5			9
Разом за семестр	36	36	78	8	8	134

3. Програма навчальної дисципліни

3.1. Зміст лекційного курсу

Номер теми	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
Розділ I. Структура мови		
1.	<p>Методика викладання літератури як наука (лекція-візуалізація) Своєрідність методики викладання літератури як науки, її складові частини і витоки розвитку. Зв'язок методики з іншими науками. Зміст і структура шкільного курсу літератури. Роль вчителя-словесника у розвитку методики викладання літератури. <i>Література: 1, 2, 3, 7, 9, 12, 14, 16, 22, 26</i></p>	2
2.	<p>Урок літератури, типологія та структура (лекція-візуалізація) Урок як основна форма організації навчальної діяльності учнів. Вимоги до сучасного уроку літератури, його специфіка. Різноманітні підходи до класифікації уроків літератури. Класифікації уроків. Етапи підготовки уроків. <i>Література: 1, 2, 3, 7, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 22, 26</i></p>	4
3	<p>Підручники і посібники з літератури: зміст, структура, навчально-виховні функції. (лекція-візуалізація) Посібники в античних та західноєвропейських школах. Підручники в школах VI-XVII ст. Навчальний матеріал у підручнику та його структура. Функції шкільного підручника. Комплект методичних посібників для вчителів. Комплект навчальних посібників для учнів <i>Література: 3, 7, 12, 13, 14, 16, 19, 22, 26</i></p>	2
4.	<p>Основні методи вивчення літератури (лекція-візуалізація) Функції методів і проблема їх класифікації. Основні методи вивчення літератури: Лекція-Бесіда. Самостійна робота. Навчальні семінари. Поєднання методів і прийомів вивчення літератури. <i>Література: 3, 4, 5, 7, 10, 12, 13, 14, 16, 19, 22, 26</i></p>	4
5.	<p>Вивчення художнього твору. Аналіз тексту (лекція-візуалізація) Підготовка до сприйняття художнього твору. Читання тексту. Види читання. Принципи аналізу художнього тексту. Його завдання та компоненти. Шляхи аналізу літературних творів. Основні вимоги до аналізу художніх текстів. <i>Література: 3, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 21, 22, 24</i></p>	4
6.	<p>Аналітико-синтетична робота над текстом (лекція-візуалізація) Основні прийоми аналітико-синтетичної роботи над текстом. Переказ та його види. План. Тема, проблематика, ідея художнього твору. Конфлікт, сюжет, композиція. Характеристика образів-персонажів. <i>Література: 3, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 21, 23, 24, 26</i></p>	2
7.	<p>Особливості вивчення епічних творів (лекція-візуалізація) Особливості сприймання учнями епічних творів. Методичні прийоми аналізу епічних творів. Розкриття понять тема, ідея, характер, тип, композиція, сюжет літературного твору. З'ясування жанрових різновидів епічних творів: казка, оповідання, байка, новела, памфлет, повість, роман. <i>Література: 3, 7, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 21, 22, 24</i></p>	2
8.	<p>Особливості вивчення ліричних творів (лекція-візуалізація) Особливості лірики як роду літератури. Поділ лірики за структурою і способом організації матеріалу. Тематичні групи ліричних творів. Специфіка аналізу лірики у школі. <i>Література: 3, 4, 7, 12, 16, 18, 19, 20, 22, 26</i></p>	2
9.	<p>Особливості вивчення драматичних творів (лекція-візуалізація)</p>	2

	Жанрові особливості драматичних творів та особливості їх сприймання школярами. Організація читання драматичного твору в школі. Характер завдань у процесі аналізу драматичних творів. Особливості мови драматичного твору. Засоби творення характерів у драмі. Драматичне мистецтво у позакласній роботі з літератури. <i>Література: 3, 4, 7, 12, 16, 18, 19, 20, 22, 26</i>	
10.	Вивчення оглядових тем. Формування в учнів теоретико-літературних понять (лекція-візуалізація) Методика вивчення оглядових тем з літератури в загальноосвітній школі. Засвоєння понять з теорії літератури. Етапи засвоєння учнями теоретико-літературних понять Ступені систематизації засвоєних понять <i>Література: 3, 4, 7, 12, 16, 18, 19, 21, 23, 24</i>	2
11.	Особливості вивчення літературознавчого матеріалу різних типів на уроках літератури (лекція-візуалізація) Місце і значення літературно-критичних статей у шкільному курсі. Специфіка їх вивчення. Вивчення публіцистичних творів у старших класах . Особливості вивчення фольклорних творів. <i>Література: 3, 4, 7, 12, 16, 18, 19, 21, 23, 26</i>	4
12.	Система письмових робіт з літератури (лекція-візуалізація) Роль і місце письмових робіт у вивченні літератури. Наукові основи класифікації учнівських робіт. Письмові роботи у 5-8 класах. Види письмових творів у старших класах. Основні вимоги до учнівських робіт. Перевірка письмових робіт учителем. <i>Література: 3, 4, 5, 7, 12, 13, 16, 18, 19, 21, 22, 26</i>	2
13.	Позакласне читання літератури в школі. Література рідного краю (лекція-візуалізація) Проблема позакласного читання в методиці літератури. Особливості уроків позакласного читання. Специфіка уроків літератури рідного краю <i>Література: 3, 4, 5, 7, 12, 13, 16, 18, 19, 21, 22, 26</i>	2
14.	Позакласна та позашкільна робота з літератури (лекція-візуалізація) Позакласна робота з літератури: суть, форми, завдання. Літературний вечір як засіб естетичного, розумового і морального виховання школярів. Літературна картографія, збирання фольклору, читацькі конференції – різновиди позакласної та позашкільної роботи. Літературні екскурсії і походи як форма масової роботи. <i>Література: 3, 4, 5, 7, 12, 14, 16, 18, 19, 21, 22, 26</i>	2
Разом за семестр		36

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер теми	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
1.	Методика викладання літератури як наука. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 20, 24, 27.</i>	2
2.	Аналітико-синтетична робота над текстом твору. <i>Література: 1, 2, 4, 9, 15, 22, 24, 25.</i>	4
3.	Система письмових робіт з літератури. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
Разом за семестр		8

3.2. Зміст практичних занять
Перелік практичних занять для студентів денної форми навчання

Номер теми	Теми практичних занять і їхній зміст	Кількість годин
1.	Методика викладання літератури як наука. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
2.	Урок літератури, типологія та структура. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	4
3	Підручники і посібники з літератури: зміст, структура, навчально-виховні функції. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
4.	Методи та прийоми навчання на уроках літератури. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	4
5.	Вивчення художнього твору. Аналіз тексту <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	4
6.	Аналітико-синтетична робота над текстом. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
7.	Особливості вивчення епічних творів <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
8.	Особливості вивчення ліричних творів <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
9.	Особливості вивчення драматичних творів <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
10.	Вивчення оглядових тем. Формування в учнів теоретико-літературних понять <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
11.	Особливості вивчення літературознавчого матеріалу різних типів на уроках літератури <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	4
12.	Система письмових робіт з літератури <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
13.	Позакласне читання літератури в школі. Література рідного краю <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
14.	Позакласна та позашкільна робота з літератури <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 11, 14, 15, 23, 27, 26, 29</i>	2
Разом за семестр		36

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

Номер теми	Теми практичних занять	Кількість годин
1.	Урок літератури, типологія та структура. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 20, 24, 27.</i>	2
2.	Основні методи та прийоми вивчення літератури. <i>Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 20, 24, 27.</i>	4
3.	Особливості вивчення літературознавчого матеріалу різних типів на уроках літератури. <i>Література: 1, 2, 4, 9, 15, 22, 24, 25.</i>	2
Разом за семестр		8

3.3. Зміст самостійної (зокрема й індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів *денної* форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до практичних занять та контрольних робіт, тестування з вивченого матеріалу, у виконанні індивідуальних завдань у вигляді презентацій / відеопроєктів / повідомлень тощо. Студенти *заочної* форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання і варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт розміщені також на відповідній сторінці дисципліни у MOODLE.

Номер тижня	Зміст самостійної роботи	Кількість годин (ДФН)
1.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до письмового опитування. Виконання завдань для самостійної роботи.	5
2.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Виконання індивідуально-творчого завдання. Підготовка до тестового контролю за темою 1-2.	6
3.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання індивідуально-творчого завдання.	5
4.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до тестового контролю за темою 3-4.	6
5.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Виконання індивідуально-творчого завдання.	6
6.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до письмового опитування. Виконання індивідуально-творчого завдання.. Підготовка до тестового контролю за темою 5-6.	6
7.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Виконання індивідуально-творчого завдання.	6
8.	Опрацювання лекційного матеріалу.. Підготовка до тестового контролю за темою 7-8.	6
9.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Виконання практичних завдань..	6
10.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до письмового опитування. Підготовка до тестового контролю за темою 9-10.	6
11.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Виконання індивідуально-творчого завдання.	5
12.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до письмового опитування. Підготовка до тестового контролю за темою 11-12.	6
13.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до усного опитування. Виконання індивідуально-творчого завдання.	5
14.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання індивідуально-творчого завдання. Підготовка до підсумкового тестового контролю.	5
Разом за семестр		78

Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального завдання здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позааудиторний час.

3.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань для самостійної роботи студентів

1. Створити флеш-картки про методику викладання літератури.
2. Схарактеризувати зміст, структуру, навчально-виховні функції підручника чи посібника (на вибір).

3. Схарактеризувати усі можливі позитивні/негативні сторони використання класичних методів та прийомів навчання (на відповідних прикладах).
4. Схарактеризувати усі можливі позитивні/негативні сторони використання інноваційних методів та прийомів навчання (на відповідних прикладах).
5. Підготувати 5 інноваційних методів та прийомів на «Методичний ярмарок».
6. Продемонструвати види уроків літератури, типи, специфіку за допомогою ментальних карт.
7. Підготувати аналітико-синтетичну роботу над текстом (на вибір).
8. Схарактеризувати особливості вивчення епічних творів на прикладі художнього твору зі шкільної програми з літератури (на вибір).
9. Схарактеризувати особливості вивчення ліричних творів на прикладі художнього твору зі шкільної програми з літератури (на вибір).
10. Схарактеризувати особливості вивчення драматичних творів на прикладі художнього твору зі шкільної програми з літератури (на вибір) та театральної постановки.
11. Схарактеризувати особливості вивчення літературно-критичних статей у старших класах.
12. Схарактеризувати особливості вивчення літератури рідного краю.
13. Підготувати 10 видів інтерактивних письмових робіт з літератури.
14. Підготувати конспект нестандартного уроку позакласного читання.
15. Створити портфоліо «Я сучасний вчитель-словесник».
16. Підготувати проєкт сучасного кабінету літератури.

4. Технології та методи навчання

Форми організації навчання: навчальні заняття (лекція, практичне заняття, консультація), самостійна робота, індивідуальні завдання (індивідуальний проєкт), практична підготовка, науково-дослідна робота.

Методи навчання: словесні (розповідь викладача, бесіда, пояснення, робота з текстом), наочні (демонстрація реальних або зображених об'єктів, явищ і їх спостереження), практичні (завдання).

Технології навчання: репродуктивні, проєктні, інтерактивні, ігрові, інформаційно-комп'ютерні, технології змішаного, перевернутого, дистанційного, контекстного навчання.

Інструменти ІКТ (PowerPoint, сервіси WEB 2.0., MOODLE, ZOOM, освітні онлайн платформи «Всеосвіта», «На урок», месенджери (Viber, корпоративна електронна пошта тощо).

5. Методи контролю

Поточний контроль може здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу.

Контроль за засвоєнням знань із навчальної дисципліни „**Методика навчання літератури**” проводиться за чотирма етапами: усний контроль, презентація індивідуально-творче завдання, тестовий контроль, контрольна робота.

Усне опитування студентів відбувається на практичних заняттях за змістом теоретичного матеріалу, що розглядається на практичних заняттях, та матеріалом, що опрацьовується студентами самостійно.

Презентація індивідуально-творчого завдання має такі різновиди: а) письмове експрес-опитування; б) написання письмових самостійних робіт; в) індивідуальні роботи; г) домашні завдання, які перевіряються на практичних заняттях.

Тестовий контроль становить собою вибір правильної відповіді на теоретичні та практичні питання. Відбувається в онлайн-режимі в модульному середовищі для навчання MOODLE. Студенти мають по 2-3 спроби (залежно від складності) для виконання тестів.

Контрольна робота передбачає виконання завдань різного типу, проте всі вони базуються на методах та прийомах навчання літератури.

У кінці семестру студенти складають **іспит (підсумковий контрольний захід)**.

На основі результатів поточного контролю і підсумкового контрольного заходу виставляється підсумкова семестрова оцінка.

6. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється шляхом тестування у MOODLE та усного, письмового опитуванням на практичних заняттях. Водночас оцінюється рівень практичних умінь шляхом виконання різноманітних аудиторних та домашніх завдань..

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються накопичені результати поточного контролю (середньозважений бал з отриманих за усі види робіт оцінок), а також результати підсумкового контрольного заходу. Підсумковий контрольний захід передбачає перевірку рівня набутих студентами компетентностей у процесі вивчення дисципліни. Студентові пропонується два теоретичні питання та одне практичне завдання.

Студенти мають можливість отримати знання з окремих тем курсу шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok-vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultat-iv-navchannya.pdf>; п.4 Визнання і зарахування результатів навчання, набутих особою).

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (див. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Хмельницькому національному університеті, <https://cutt.ly/QMZTV0B>).

Підсумкова оцінка являє собою суму з середньозваженого бала з оцінок, отриманих з усіх видів робіт протягом семестру (60 % підсумкової оцінки) і бала, отриманого у ході іспиту (40 % підсумкової оцінки – для денної форми навчання, 50 % - для заочної форми навчання)

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко й у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, виконувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнювальні висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки .

Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть бути окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Водночас набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання, і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускає помилки у визначенні понять, перекручує їхній зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота	Семестровий контроль, іспит
Усне опитування	Практичні завдання	Тестовий контроль	Контрольна робота		Підсумковий контрольний захід
0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання в семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Семестровий контроль, іспит
Усне опитування	Практичні завдання	Тестовий контроль	Контрольна робота	Підсумковий контрольний захід
0,1	0,1	0,1	0,3	0,4

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
А	4,75–5,00	5	ВІДМІННО – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок

B	4,25–4,74	4	ДОБРЕ – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	ДОБРЕ – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	ЗАДОВІЛЬНО – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

7. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Особливості літературної освіти школярів.
2. Загальна характеристика сучасної методичної преси для вчителів-словесників.
3. Внесок українських письменників у розвиток методики викладання літератури.
4. Засоби активізації викладання літератури в школі.
5. Учитель-словесник і його професійні якості.
6. Принципи побудови шкільної програми з літератури.
7. Учителі-новатори в галузі методики викладання літератури.
8. Шляхи підвищення майстерності вчителя-словесника.
9. Особливості побудови шкільних програм і підручників з літератури.
10. Особливості проведення “нестандартного уроку” літератури в школі.
11. Особливості вивчення літератури у школах різних типів.
12. Проблемно-тематичний аналіз художнього твору.
13. Вивчення оглядових тем у старших класах середньої школи.
14. Цілісний, або системний, аналіз художнього твору.
15. Традиційний, або пообразний, аналіз художнього твору.
16. Основні етапи роботи над текстом художнього твору в школі.
17. Міжпредметні зв'язки у процесі вивчення літератури у школі.
18. Система письмових робіт з літератури в 9-11 класах.
19. Система письмових робіт з літератури в 5-8 класах.
20. Основні типи уроків літератури в середній школі.
21. Сучасний урок літератури та основні вимоги до його проведення.
22. Проблемність у викладанні літератури в старших класах.
23. Розвиток пізнавальної активності й самостійності учнів у процесі вивчення літератури.
24. Методи навчання на уроках літератури.
25. Основні етапи становлення методики викладання літератури.
26. Вивчення літературно-критичних статей у старших класах середньої школи.
27. Методика викладання літератури як наукова дисципліна, її своєрідність і джерела розвитку.
28. Місце літератури в системі морального й естетичного виховання учнів.
29. Навчально-виховні завдання літератури як шкільного предмета.
30. Зміст і структура шкільного курсу літератури в сучасній школі.

8. Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Методика навчання літератури» повністю забезпечений необхідною навчально-методичною літературою, навчальною програмою, робочою навчальною програмою, курсом лекцій з методики навчання літератури (електронний варіант), програмно-методичні розробки для мультимедійного супроводу, навчальною літературою, науковими дослідженнями та статтями з теми курсу.

9. Рекомендована література

Основна література

1. Концепція Нової української школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainskashkola> 16.

2. Нова українська школа: 9 змін, які пропонує Міністерство [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/nova-ukrainska-shkola-9-zmin-iaki-proponuie-minosvity>

3. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : підручник К. : Слово, 2014. 432 с

4. Мхитарян О. Практикум із методики навчання української літератури: модульний курс : навч. посіб. для студентів-філологів Миколаїв, 2017. 333 с.

5. Мхитарян О. Методика навчання української літератури: поточний та підсумковий контроль : навч.-метод. посіб. для студентів-філологів Миколаїв, 2019. 164 с.

6. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання К., 2017. 144 с.

7. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» філологічних спеціальностей педагогічних закладів освіти. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.

Додаткова література

8. Гончаренко С. Методика як наука Хмельницький : Вид-во ХГПК, 2000. 30 с.

9. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Метод. посіб. / автор-уклад. О. Пометун, Л. Пироженко. Київ : А. П. Н.. 2012. 136 с.

10. Ісаєва О. О. Концептуальні основи аналізу художнього твору в школі : наук.-теорет. зб. / О. О. Ісаєва. Тернопіль : Астон, 2016. 432 с.

11. Микитюк В. Практикум з методики викладання літератури: навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 186 с.

12. Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник. За ред. Волошиної Н. Київ : Ленвіт, 2002. 344 с.

13. Нікітіна А. В. Педагогічний дискурс учителя словесника : монографія. Київ : Ленвіт, 2013. 338 с.

14. Островерхова Н. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. К.: Інкос. 2003. 351 с.

15. Пасічник Є. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. Київ : Ленвіт, 2000. 384 с.

16. Пастушенко Н., Пастушенко Р. Діагностування навченості. Гуманітарні дисципліни. Львів: ВНТЛ, 2000. 276 с.

17. Пультер С., Лісовський А. Методика викладання української літератури в середній школі. Житомир : Полісся, 2000. 163 с.

18. Ситченко А. Л. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх навчальних закладах : навч. посіб. для студентів-філологів Київ : Ленвіт, 2011. 291 с.

19. Ситченко А. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу. Київ : Ленвіт. 2004.

20. Степанишин Б. І. Викладання української літератури в школі. Київ : Проза, 1995. 254 с.

21. Токмань Г. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція. Київ : Міленіум, 2002. 318 с.

22.Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція: монографія / Ганна Леонідівна Токмань. Київ : Міленіум, 2012. 320 с.

23. Уліщенко В. Теорія і практика інтерсуб'єктивного навчання української літератури в школі : монографія Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. 321с.

24. Шуляр В. Планування літературної освіти школярів: технологічна концепція. Практико-орієнтована монографія. Миколаїв : Видавництво «Ч», 2006. 96 с.

25. Штейнбук Ф. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : Навчальний посібник . Тернопіль : Мандрівець , 2009 . 280 с.

Інформаційні ресурси:

1. Модульне середовище для навчання (розміщені усі необхідні матеріали з дисципліни). Пошук – Кафедра слов'янської філології, «Методика навчання літератури (Горячок І. В.)». URL : <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=1011>

2. Інституційний репозитарій ХНУ. URL : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>

3. Електронна бібліотека ХНУ. URL : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/page_lib.php